

yanır; hepsi o kadar. Şüphesiz, o, İslâm Hukuk kaidelerini istinbat ve talil metodu hususunda kendisini çok iyi yetiştiren dâhi hocası Ebû Hanife'den istifade etmiştir. İslâm Hukukunun tedvini için Ebû Hanife tarafından kurulmuş olan hukuk Akademisinde (Bu Akademi hakkında ben merhum Kemâl Kuşçu tarafından «İmam-ı A'zam ve Eseri» adı altında türkçeye tercüme edilen urduca kitabım «İmam Ebû Hanife ki tedvin-e kânûn-e İslâmî» adlı eserimde uzun uzun konuştum) ortaya vaz' edilip münakaşası yapılmış olan meselelerin bir çoğunu Şeybânî eserleri içine almış olabilir.

Biz hicri 1389 yılı olan bu sene onun vefatının 1200'üncü sene-i devriyesini yaşamaktayız. Hal tercümesini yazanlar onun ölüm tarihini tam olarak tasrih etmezler; ancak Haydarabad'da mevcut olan A'râs-nâme'de her hangi bir kaynağı gösterilmeksizin Şeybânî'nin hicri 132'de doğduğu ve 14 cemâziyulâhır 189 hicri tarihine raslıyan pazartesi günü (18 veya 19 mayıs 805 miladi) vefat ettiği zikredilmektedir.

Biz onun hatırası önünde eğilir; büyük ve takva sahibi bir hukukçu olarak yaptığı hizmetten dolayı kendisi için rahmet-i ilâhiyeyi niyaz eyleriz.

BİBLİYOGRAFYA

- B**arbier de Meynard, Notice sur Mohammed ibn Hasan, Journal Asiatique, Paris 1852, s. 406-419.
- Brockmann, Carl, Geschichte der Arabischen Litteratur, I, s. 171-172 ve Supplement, I, s. 288-291.
- Dimitroff, Iwan, Asch-Schaibâni und sein corpus juris al-gâmi' as-sağir, Mitteilungen des Seminars für orientalische Sprachen zu Berlin: Westasiatische Studien, Berlin 1908/2, xi, s. 60-206.
- Encyclopedie de l'Islam, Şeybânî (yazarı Heffening).
- Flügel, Gustav, Die Classen der hanefitischen Rechtsgelehrten, Abh. Saechs. Ges. Wiss. phil.-hist., cilt 8 (Leipzig 1861), s. 270-358 ve bilhassa s. 283-284.
- Hamidullah, Muhammed, Codification of Muslim Law by Abû Hanifa, «Zeki Velidi Togan Armağın», İstanbul 1955, s. 369-378; Ayrıca Islamic Review, Woking-London, cilt 45, Nisan 1957. Daha fazla malûmat için Kemâl Kuşçu tarafından tercüme edilen «İmam-ı A'zam ve Eseri»ne bakınız.
- Heffening, Willi, Das Islamische Fremdenrecht, Hannover 1925 (İslâm Ansiklopedisine de bakınız).
- Hans Kruse. Die Begründung der islamischen Völkerrechtslehre, Muhammad as-Saibani, Hugo Grotius der Muslimen, Saeculum, 1954, Heft 2, s. 221-241.
- Sachau, Eduard, Zur aelteste Geschichte des Muhammedanischen Rechts, Sitz. d. Wiener Akad. phil.-hist. Kl. Bd 1870, s. 699-729.
- Schacht, Joseph, Esquisse d'une histoire du droit musulman, Paris 1952.
- Sprenger, Alois, Eine Skizze der Entwicklungsgeschichte des Muslimischen Gesetzes, Zeitschr. f. Vergl. Rechtswissenschaft, cilt 10.

Ben

B E N

Ben, bende yabancı, ben, bende riyâ,
Ben, bende yalancı, ben, bende ziyâ.
Ben, bende ben buldum, bin başlı Nemrut;
Ben, bende talancı, ben, bende rüyâ.

Ş İ M D İ

Eşini öldüren dul olduk şimdi,
Bozulmaz, harcanmaz, pul olduk şimdi,
«Dört ayaklı» diye kınarken eli;
Kırk ayak hayvâne kul olduk şimdi.

G E L M İ Ş İ M

Anamdan doğmuşum, dile gelmişim,
Bir garip, bir meçhûl il'e gelmişim.
Şu aşka gâipten bir koku derken;
Kalbimde Cehennem bile gelmişim.

O Ğ L U M

Yokluğun içinden var gelsin oğlum,
Sahib-i dil olan yar gelsin oğlum,
Mâddesine tapan hapistedir hâ;
İnanda dünyalar, dar gelsin oğlum.

Yaşar ALPASLAN